

congresboek R

A large, stylized, overlapping graphic of the letter 'R' in various shades of gray, serving as a background for the text.

Congres 73

17 november 2001

**Congrescentrum
de Doelen, Rotterdam**

INHOUDSOPGAVE

	pag.
1. Jaarrekening 2000	2
2. Beleidsvoornemens en Begroting 2002	3
3. Eerste Kamerverkiezing 2003: presentatievergadering	5
4. Eerste Kamerverkiezing 2003: instellingsbesluit Stemadviescommissie	6
5. Voorstel wijziging Statuten Stichting Wetenschappelijk Bureau	8
6. Rapportage uitvoering besluiten congres 72 aan congres 73	11

1. Jaarrekening 2000

MEDEDELING VAN DE ACCOUNTANT

De in dit orgaan opgenomen staat van baten en lasten over 2000 van Vereniging Politieke Partij Democraten 66 te 's-Gravenhage is ontleend aan de jaarrekening 2000 van de vereniging.

Bij de jaarrekening 2000 is door ons een goedkeurende verklaring afgegeven.

Leiden, 17 mei 2001

BDO Walgemoed CampsObers
Accountants

VERENIGING POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66 TE 'S-GRAVENHAGE

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2000

in guldens

	2000 <i>Werkelijk</i>	2000 <i>Begroting</i>	1999 <i>Werkelijk</i>
Baten	2.169.836	2.354.000	2.180.190
	=====	=====	=====
Lasten			
Personeel	795.699	999.000	865.013
Secretariaat en Huisvesting	380.870	328.000	317.189
Bestuur en Adviesraad	307.240	515.000	462.039
Publiciteit	132.670	125.000	113.534
Regio's en afdelingen	190.217	232.000	222.467
Speciale budgetten	65.000	67.000	93.520
Mutaties in voorzieningen	2.544	-2.000	55.173
Algemeen	92.297	90.000	74.201
	-----	-----	-----
Totaal lasten	1.966.537	2.354.000	2.203.136
Batig respectievelijk nadelig saldo	203.299	0	-22.946
	-----	-----	-----
	2.169.836	2.354.000	2.180.190
	=====	=====	=====

2. Beleidsvoornemens en begroting 2002

Van het Landelijk Bestuur

Volgend jaar zijn er twee belangrijke verkiezingen voor de gemeenteraden en voor de Tweede Kamer. Deze verkiezingen zijn van invloed op het beleid van het landelijk bestuur over het jaar 2002. Het bestuur is van mening dat extra geïnvesteerd moet worden in versterking van de ledenorganisatie. ICT, inhoudelijke kwaliteit en klantgerichtheid zijn daarbij de centrale begrippen.

Het landelijk bestuur kiest daarom voor het jaar 2002 voor de volgende zaken:

- alle hens aan dek voor een eensgezinde en succesvolle verkiezingscampagne
- meer aandacht voor begeleiding en vernieuwing van afdelingen
- intensivering van opleidingen voor leden
- concrete aandacht voor inhoudelijke verdieping en vernieuwing van het D66 gedachtegoed

Al deze beleidsvoornemens vindt u vertaald in de begroting voor het jaar 2002. Daarvan maken onderdeel uit het faciliteren van lokale D66 websites, een flinke financiële impuls voor de afdelingen en een substantiële verhoging van de budgetten voor opleidingen en wetenschappelijke activiteiten. Extra investeringen zijn mede mogelijk doordat extra subsidie aan alle politieke partijen is toegezegd. Mede om die reden is het mogelijk deze begroting zonder bezuinigingen te realiseren.

Toelichting op concept begroting 2002

Na alle veranderingen n.a.v. de geïntegreerde begroting van 2001 is er vooral geprobeerd rust te creëren op het begrotingsfront. Naast bovengenoemde intensiveringen zijn, waar nodig, begrotingsposten geïndexeerd. Uiteraard is de begroting voor 2002 in euro's opgesteld.

De post bestuursuitgaven is iets verhoogd om net wat meer armslag te hebben. De post congressen is verhoogd i.v.m. de verwachte hoge kosten voor het verkiezingscongres en de algemeen toenemende kosten voor congreslocaties. De post afdrachten aan de afdelingen en regio's is iets verlaagd omdat niet alle afdrachten worden opgevraagd. Daar staat tegenover dat in de post activiteiten aan de basis ³15.000 is opgenomen t.b.v. de websites van de afdelingen. En daar naast een forse verhoging om de mogelijkheid te hebben (en aan afdelingen en regio's te bieden) om meer en betere politieke activiteiten te organiseren in dit verkiezingsjaar. De post mutaties in voorzieningen en afschrijvingen zal stijgen omdat er in 2002 in tegenstelling tot 2001 geen vrijval uit de voorziening algemeen zal plaatsvinden. De posten wetenschappelijke activiteiten en cursussen zullen, mede met het oog op de verhoogde subsidie, flink stijgen. De post algemeen is aanzienlijk verhoogd o.a. om vorm te kunnen geven aan begeleiding en vernieuwing van afdelingen.

De verwachte contributie-inkomsten lopen nog steeds licht terug. De subsidie van het Rijk zal echter zeer fors stijgen t.o.v. 2001. De opbrengsten uit rente en dividend waren in 2001 te rooskleurig voorgesteld. De verwachte inkomsten zijn dan ook naar beneden bijgesteld. Mede in verband met de verhoogde rijkssubsidie is het niet nodig hoge inkomsten te genereren uit wetenschappelijke activiteiten en cursussen.

	begroting 2002 in Euro ^a	begroting 2002 in f	begroting 2001 in f
Uitgaven			
Personeel	662.000	1.458.856	1.421.000
Secretariaat	129.000	284.279	276.000
Huisvesting	102.000	224.778	210.000
Bestuursuitgaven	75.000	165.278	152.000
Congressen	27.000	59.500	45.000
Media	39.000	85.945	82.000
Afdrachten afdelingen en regio's	60.000	132.223	145.000
Activiteiten a/d basis en politieke podia	69.000	152.056	25.000
Speciale budgetten (JD)	9.000	19.833	20.000
Mutaties in voorzieningen en afschrijvingen	52.000	114.593	73.000
Werkgroepen SWB	16.000	35.259	33.000
Wetenschappelijke activiteiten	61.000	134.426	45.000
Cursussen	64.000	141.037	100.000
Algemeen	60.000	132.223	82.000
	totaal	1.425.000	3.140.287
			2.709.000
Inkomsten			
Contributies	-735.000	-1.619.727	-1.680.000
Subsidie BZK	-650.000	-1.432.412	-795.000
Rente en dividend	-31.000	-68.315	-154.000
Speciale actie	0	0	0
Opbrengsten wetenschappelijke act.	-4.500	-9.917	-20.000
Opbrengsten cursussen etc.	-4.500	-9.917	-60.000
Algemeen	0	0	0
totaal	-1.425.000	-3.140.287	-2.709.000

3. Eerste Kamerverkiezing 2003: voorstel presentatiebijeenkomst

Voorstel congres 73

Aan congres 73 wordt voorgesteld om een presentatievergadering te houden ten behoeve van de interne verkiezingen voor de lijst van de Eerste Kamerverkiezing in 2003. De presentatievergadering zal plaatsvinden tussen zondag 12 januari 2003 en dinsdag 11 maart 2003.

Ter informatie:

Overige reeds genomen besluiten ten aanzien van de interne verkiezingen ten behoeve van de lijst van de Eerste Kamer 2003 – ter informatie.

Het Landelijk Bestuur heeft conform art. 8.7 HR de volgende besluiten genomen.

artikel	te nemen besluit	voorstel
8.7a	profiel lijsttrekker en fractieleden	nog niet vastgesteld
8.7b	aanvangstijdstip opening kandidaatstelling lijsttrekker en sluiting kandidaatstelling lijsttrekker	wo 28 juni 2002 ma 16 september 2002
8.7c	aanvangstijdstip opening kandidaatstelling overige kandidaten en sluiting kandidaatstelling overige kandidaten	wo 28 juni 2002 vr 29 november 2002
8.7d	datum vaststelling definitieve kandidatenlijst	di 25 maart 2003
8.7e	datum verkiezing lijsttrekker	za 23 november 2002 (congres 75)
8.7f	het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de poststemming voor plaatsing op de kandidatenlijst	5%
8.7g	het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op de kandidatenlijst ingevolge de Kieswet	30
8.7h	het minimale en maximaal aantal te vermelden kandidaten op het stembiljet	minimum aantal te vermelden kandidaten 5 maximum aantal te vermelden kandidaten 30 of zoveel minder als er kandidaten zijn.
8.7i	het aanvangs- en sluitingstijdstip voor het verzenden van de stembiljetten	opening vrijdag 10 januari 2003 sluiting vrijdag 14 maart 2003

4. Eerste Kamerverkiezing 2003: besluit instellen stemadviescommissie

Eerste Kamerverkiezingen 2003 – instellingsbesluit Stemadviescommissie (SEK 03)
voorstel aan congres 73 – 17 november 2001

- 01 Gelet op artikel 8.8 van het Huishoudelijk Reglement (HR) besluit het congres van 17 november 2001 een stemadviescommissie voor de verkiezingen voor de Eerste Kamer (EK) van 2003 in te stellen (SEK 03).
- 02 De SEK 03 is een congrescommissie ad hoc en bestaat uit 5 leden die in wisselende samenstelling zullen optreden. De leden worden benoemd door congres 74 op voordracht van het Landelijk Bestuur
De leden van de SEK 03 treden niet in de taken en bevoegdheden van de LVC en evenmin in de taken en bevoegdheden van het Landelijk Bestuur. Het lidmaatschap van de SEK 03 is onverenigbaar met het lidmaatschap van de landelijke Verkiezingscommissie, of kandidatuur voor Eerste of Eerste Kamer.
- 03 De SEK 03 is ingesteld ten behoeve van de verkiezing van de kandidaten voor de Eerste Kamerverkiezingen. De SEK 03 adviseert niet over de lijsttrekkerskandidaten.
- 04 De SEK 03 heeft tot taak het in individuele volgorde van geschiktheid groeperen (van een deel) van de kandidaten voor de Eerste Kamer met de mogelijkheid om voor het aantal kandidaten dat in deze volgorde beneden het maximale aantal in te vullen kandidaten + 10% komt in een of twee tranches samen te vatten.
Dit advies dient in relatie te staan tot het volgens art. 8.9 van het HR door de partijvoorzitter en de fractievoorzitter EK opgestelde en door het congres vastgestelde profiel.
- 05 De SEK 03 zal bestaan uit leden van D66, die uit eigen ervaring goed bekend zijn met de partij, en geen zodanige band hebben met een of meer van de kandidaten dat daardoor de schijn van partijdigheid zou kunnen ontstaan.
Het Landelijk Bestuur zal aan het congres van 8/9 februari 2002 een voorstel voorleggen voor de invulling van de commissie.
- 06 De commissie stelt het stemadvies unaniem vast en legt het eerst aan alle kandidaten voor, waarna alle kandidaten gedurende 4 dagen het recht hebben aan dit advies van de commissie een persoonlijke reactie van ten hoogste driehonderd woorden toe te voegen. Deze reactie is onverbreekbaar verbonden met het stemadvies dat aan de leden ter kennis wordt gebracht.
- 07 De volgorde waarin de aanbevolen kandidaten in het advies worden vermeld is, ook binnen de tranches, alfabetisch, te beginnen met een door loting bepaalde letter.
- 08 Een eventueel geschil over de wijze van handelen van de commissie kan tot 3 dagen na het uitbrengen van het stemadvies door de kandidaat aanhangig worden gemaakt bij het Geschillencollege en dient binnen 7 dagen te worden behandeld; het stemadvies kan niet aan de leden ter kennis worden gebracht indien er nog procedures bij het Geschillencollege lopen.
- 09 Bij het bepalen van de criteria voor de samenstelling van het advies zal de SEK 03 zich laten leiden door de conform art. 8.9 van het HR door het congres van 17 november 2001 vastgestelde profielschetsen.
- 10 De SEK 03 zal in het tijdsbestek van 28 dagen na sluiting van de kandidaatstelling alle kandidaten in de gelegenheid stellen om met tenminste twee leden van de commissie een persoonlijk gesprek te hebben alvorens het advies op te stellen.

- 11 De commissie hoort en beoordeelt de kandidaten aan de hand van het politieke profiel als vermeld in art. 8.9 van het HR en art. 09 van dit instellingsbesluit.
- 12 Het stemadvies zal worden bekendgemaakt en verzonden aan alle stemgerechtigde leden van D66, tegelijk met het totale overzicht van alle kandidaten en het stembiljet. E.e.a. zodanig dat deze stukken uiterlijk op een door het LB nader aan te geven termijn bij de leden zullen zijn.
- 13 De SEK 03 vangt haar werkzaamheden aan onmiddellijk na het congres van 8/9 februari 2002. Zij draagt ervoor zorg dat het advies uiterlijk op een door het LB nader aan te geven termijn op schrift wordt aangeleverd bij het Landelijk Secretariaat voor verzending aan de leden.
- 14 Het congres is verantwoordelijk voor samenstelling, opdracht en werkwijze van de SEK 03, alsmede voor het uiteindelijk aan de leden uit te brengen stemadvies.
- 15 De leden van de SEK 03 doen over geen enkel onderdeel van hun werkzaamheden enige mededeling aan anderen, tijdens noch na beëindiging van de werkzaamheden van deze commissie.
- 16 De SEK 03 overlegt in elk geval bij aanvang van haar werkzaamheden over de door haar, onverminderd het gestelde in punt 09 en art. 8.9 HR, te hanteren criteria met de voorzitters van Eerste en Tweede Kamerfractie, de partijvoorzitter en de lijsttrekker bij de voorgaande verkiezingen.
- 17 De SEK 03 wordt ontbonden na het uitbrengen van het stemadvies.

5. Voorstel tot wijziging Statuten Stichting Wetenschappelijk Bureau

Een besluit over wijziging van deze statuten wordt genomen met een meerderheid van tenminste tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen.

Dit voorstel werd eerder aan congres 72 voorgelegd. Toen was er geen quorum aanwezig. Reglementair kan congres 73 een besluit nemen zonder het aanwezige quorum.

VOORSTEL

de tekst van de Statuten van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 in hun geheel te vervangen door de volgende tekst.

Deze tekst wordt als bijlage gevoegd bij het Huishoudelijk Reglement van de partij.

STATUTEN VAN DE STICHTING WETENSCHAPPELIJK BUREAU D66

Artikel 01.

De stichting draagt de naam: Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Artikel 02.

1. De stichting heeft ten doel: het onafhankelijk verrichten of doen verrichten van politiek-wetenschappelijk werk op de middellange en lange termijn ten behoeve van de partij D66 en haar fracties in vertegenwoordigende lichamen.
2. Zij zal daartoe onder andere:
  - a) bestaande en nieuw op te richten werkgroepen begeleiden en hun werk coördineren;
  - b) op eigen initiatief of op verzoek adviezen geven;
  - c) studies en ander politiek-wetenschappelijk materiaal publiceren.

Artikel 03.

De geldmiddelen van de stichting bestaan uit:

- a) vrijwillige bijdragen;
- b) erfstellingen, legaten en schenkingen;
- c) subsidies;
- d) leningen;
- e) opbrengst van vermogen en alle overige baten.

Artikel 04.

1. Het stichtingsbestuur bestaat uit een oneven aantal van tenminste drie leden, te weten een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
2. Bestuursleden dienen lid te zijn van de partij.
3. De leden van het stichtingsbestuur worden rechtstreeks gekozen door het congres van de partij met de voorzitter en de penningmeester in functie.
4. Het bestuur benoemt, uit de op grond van het bepaalde in het derde lid gekozen leden, een secretaris. De functie van secretaris kan met een andere bestuursfunctie worden gecombineerd.
5. De voorzitter van de SWB is tevens portefeuillehouder politiek-wetenschappelijk werk in het landelijk bestuur. De penningmeester van de SWB is tevens penningmeester bedrijfsvoering in het landelijk bestuur. Zij worden in die gezamenlijke hoedanigheid door het congres van de partij gekozen.
6. Het derde lid van het stichtingsbestuur vervult geen functie binnen het landelijk bestuur en vervult binnen de SWB de functie van voorzitter van de Raad van Advies.
7. Het bestuurslidmaatschap eindigt drie jaar nadat het een aanvang nam. Een aftredend bestuurslid kan ten hoogste éénmaal achtereenvolgens worden herbenoemd. Voor zover nodig wordt de termijn van drie jaar verlengd met de tijd tot aan het eerstkomende congres van de partij. Het mandaat van het bestuurslid, dat bij tussentijds aftreden wegens plaatsvervulling in het bestuur werd opgenomen, eindigt met het moment dat het mandaat van zijn voorganger zou zijn geëindigd. Indien een bestuurslid al lid was van het landelijk bestuur eindigt het lidmaatschap van het bestuur tevens op het tijdstip waarop het lidmaatschap van het landelijk bestuur eindigt.

Artikel 05.

1. Zowel de zitting hebbende bestuursleden gezamenlijk, als de voorzitter, secretaris en penningmeester ieder afzonderlijk, vertegenwoordigen de stichting in en buiten rechte.
2. Uitgaven boven een van tevoren in overleg vast te stellen bedrag behoeven de goedkeuring van voorzitter en penningmeester.

Artikel 06.

Het bestuurslidmaatschap eindigt door:

- a) overlijden;
- b) aftreden volgens het bepaalde in artikel 04 van deze statuten;
- c) schriftelijk als bestuurslid bedanken;
- d) verlies van lidmaatschap van de partij;
- e) een daartoe strekkend besluit van het congres van de partij.

Artikel 07.

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of twee bestuursleden dit wensen, doch tenminste eenmaal per jaar.
2. Besluiten kunnen slechts genomen worden in een vergadering, waarin tenminste de absolute meerderheid van de zitting hebbende bestuursleden aanwezig is, en worden genomen met absolute meerderheid van stemmen, behoudens het bepaalde in artikel 07, sub 4 van deze statuten.
3. Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Het inhoudelijk jaarprogramma moet bij unanimitéit door het voltallige bestuur worden vastgesteld.

Artikel 08.

Bestuursleden kunnen alle besluiten, welke zij in vergadering kunnen nemen, ook buiten vergadering nemen. Daartoe worden de voorstellen aan alle bestuursleden toegezonden en een besluit is alsdan genomen, indien zoveel van de zitting hebbende bestuursleden zich tegenover de secretaris van de stichting, schriftelijk, per fax of per e-mail voor het voorstel hebben verklaard, als nodig is in een voltallige bestuursvergadering.

Artikel 09.

1. De stichting kan een werkorganisatie instellen of haar werkzaamheden opdragen aan het landelijk secretariaat van de partij.
2. De stichting kan de leiding van het bureau toevertrouwen aan een door haar te benoemen bureauhoofd en stelt alsdan diens bevoegdheden en verplichtingen vast.

Artikel 10.

1. Aan de stichting wordt een Raad van Advies toegevoegd.
2. Het stichtingsbestuur kan personen, van wie in hoge mate een politiek-wetenschappelijk inzicht of politiek-wetenschappelijke inbreng mag worden verwacht, tot lid van de Raad van Advies benoemen. Deze benoeming geldt voor de periode van drie jaar. Herbenoeming voor een zelfde termijn is mogelijk.
3. Het stichtingsbestuur regelt de taak en de werkwijze van de Raad van Advies.
4. De Raad adviseert jaarlijks over het inhoudelijk jaarprogramma van de SWB.
5. De voorzitter van de Raad van Advies is tevens lid van het SWB-bestuur.

Artikel 11.

1. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.
2. Voorafgaand aan het kalenderjaar biedt de penningmeester aan het stichtingsbestuur een conceptbegroting aan, waarna het stichtingsbestuur de begroting vaststelt.
3. Zo spoedig mogelijk na afloop van het boekjaar wordt een door een registeraccountant gecontroleerde balans en een rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar aangeboden.
4. Goedkeuring door het stichtingsbestuur van vermelde jaarstukken strekt tot décharge van het door de penningmeester gevoerde beheer. Het stichtingsbestuur laat zich daarbij adviseren door de landelijke financiële commissie van D66.
5. Nadat het stichtingsbestuur de vermelde jaarstukken heeft goedgekeurd, zijn deze ter inzage van het bestuur van de partij.

Artikel 12.

1. Het bestuur kan besluiten deze statuten te wijzigen. Het wijzigingsbesluit behoeft de goedkeuring van de algemene ledenvergadering van de partij.

2. Een wijziging treedt niet eerder in werking, dan nadat een notariële akte is opgemaakt.

Artikel 13.

De stichting kan ontbonden worden door:

- a) een daartoe strekkend besluit van het congres van de partij;
- b) insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard of door opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel;
- c) door de rechter, in de gevallen door de wet bepaald.

Artikel 14.

1. Bij de ontbinding van de stichting, uit welke oorzaak ook, geschiedt de vereffening met inachtneming van de desbetreffende bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek.
2. Het bestuur stelt de bestemming van een batig saldo vast zoveel mogelijk in overeenstemming met de doelstelling van de stichting.

6. Rapportage Landelijk Bestuur uitvoering besluiten congres 72 aan congres 73

cursief = rapportage uitvoering

ORGANISATORISCHE VOORSTELLEN

72.B Kiessysteem

Er wordt een proef voorbereid met het matrixsysteem bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten in 2003. Een aselecte groep zal naast het stembiljet voor de gewone geldige telling het verzoek krijgen om een tweede stembiljet in te vullen voor onderzoek. Daarover wordt aan het daaropvolgende congres gerapporteerd.

Landelijk Bestuur: In nauwe samenwerking met de LVC wordt deze proef voorbereid. In 2002 ontvangen de regiobesturen nadere informatie over deze proef.

72.0001 Experiment Lokaal lidmaatschap

Het congres besloot

- om regiobesturen de bevoegdheid te geven te experimenteren met vormen van lokaal lidmaatschap op afdelingsniveau;
- met de beperking dat de lokale leden nimmer de bevoegdheden hebben zoals geregeld in hoofdstuk 8 van het huishoudelijk reglement (het actief en passief kiesrecht voor verkiezing in besturen en kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen), met dien verstande dat zij wel benoemd kunnen worden tot lid van afdelingscommissies en tot adviserend lid van afdelingsbesturen en kunnen meestemmen over organisatorische aangelegenheden;
- en dit geen gevolgen heeft voor de financiële positie van de partij op landelijk niveau;
- alsmede dat het regiobestuur toezicht houdt bij dergelijke, lokale experimenten en in overleg met het Landelijk Bestuur een werkbare, verplichte procedure inricht in geval van conflicten;
- dat dit experiment duurt tot november 2002 en dat direct daarna het experiment wordt geëvalueerd.

Landelijk Bestuur: Het experiment is deze zomer gestart. Aan het voorjaarscongres 2002 zal een tussenrapportage worden uitgebracht. De eindrapportage vindt plaats aan het voorjaarscongres van 2003.

ACTUELE POLITIEKE MOTIES

72.0006 kilometerheffing

De Tweede Kamerfractie werd verzocht

- te bevorderen dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat zorgt dat de maatschappelijke belangenorganisaties zoals de BOVAG en de ANWB zich blijvend committeren aan zowel de doelen als de uitvoering van de kilometerheffing;
- zich ervoor in te zetten om in 2004 een kilometerheffing in te voeren in de Randstad en in 2006 in het hele land;
- erop toe te zien dat de tussenliggende periode tot de uitvoering van de kilometerheffing maximaal wordt benut voor het realiseren van alternatieven voor de automobiliteit, zoals een hoge kwaliteit openbaar vervoer en telewerken;
- er naar te streven dat 50% van de opbrengsten van de kilometerheffing zou moeten worden gebruikt voor het ontwikkelen van deze alternatieven;
- zich in te spannen voor het inzetten van andere beschikbare middelen naast de kilometerheffing voor de beheersing van de mobiliteit.

Francine Giskes (TK-fractie) meldde in het congres dat zij de motie graag als volgt wilde uitleggen: Het moet de Nederlandse bevolking duidelijk zijn wat er met de opbrengsten van de kilometerheffing gebeurt en het invoeren in 2004 moet als een inspannings-verplichting worden gezien. De indiener was het met de uitleg van Francine Giskes eens.

De Tweede Kamerfractie: Woordvoerder Francine Giskes voegt hieraan toe dat de discussie over de kilometerheffing nog volop loopt in de Tweede Kamer. De D66-inbreng is voortdurend gericht op het benadrukken van het belang van goede alternatieven voor de

automobiliteit. Het wetsvoorstel inzake beprijzing is momenteel in behandeling in de Tweede Kamer.

72.0007 rekeningrijden

De Tweede Kamerfractie werd verzocht om:

- zich in te zetten voor een kilometerheffing met beperkte capaciteitsuitbreiding van de filegevoelige wegen. Dit in de verwachting dat met kilometerheffing (gebruiker betaalt) en brandstofheffing (vervuiler betaalt) de automobiliteit in toom is te houden.

Francine Giskes vond dat er alleen uitbreiding mogelijk moet zijn op punten waar het echt nodig is.

Tweede Kamerfractie: De D66-fractie in de Tweede Kamer steunt zo min mogelijk nieuwe wegaanleg, tenzij er sprake is van knelpunten. Daarnaast maakt de TK-fractie zich sterk voor een snelle introductie van de kilometerheffing (zie ook motie 72.0006 (hierboven)).

72.0009 koningshuis

Het Landelijk Bestuur werd verzocht in het verkiezingsprogramma op te nemen

- dat D66 streeft naar een koningshuis bestaande uit slechts de koning en zijn kinderen;

De Tweede Kamerfractie werd verzocht:

- er zorg voor te dragen dat de ministeriële verantwoordelijkheid slechts voor deze groep geldt.

Landelijk Bestuur: in het concept-verkiezingsprogramma staat de volgende passage: (par. 167) 'D66 wil een modernisering van het koningschap. Het lidmaatschap van het Koninklijk Huis en de daarbij behorende ministeriële verantwoordelijkheid wordt teruggebracht tot het Staatshoofd en de direct bij de uitoefening van het koningschap betrokken verwanten. De Regering bestaat voortaan alleen uit de ministers. Zolang Nederland geen rechtstreeks gekozen premier heeft, kiest de Tweede Kamer zelf een (in-)formateur.'

Tweede Kamerfractie: In oktober 2000 is gesproken over de brief van de regering over het Koningschap. Deze brief kwam er op verzoek van de D66-fractie. Fractievoorzitter Thom de Graaf heeft daar het volgende gezegd: "Er moet een redelijk doel gediend zijn bij een groot Koninklijk Huis. Dat zie ik niet. Er is wel een redelijk belang om de leden van de koninklijke familie die ver van de troon afstaan zo weinig mogelijk te belasten met maatschappelijke beperkingen. De omvang kan beperkt worden tot een veel kleinere kring. De argumentatie van zowel de premier als de Raad van State stoelt op de leer van de afgeleide ministeriële verantwoordelijkheid. Die wordt echter voor verre verwanten zo uitgedrekt dat de vraag voor de hand ligt waarom we deze leer dan toch handhaven. Wat voor zin heeft het om een ministeriële verantwoordelijkheid te hebben maar in de praktijk niet uit te oefenen voor bijvoorbeeld de echtgenote van de zesde potentiële troonopvolger. Iemand met een gewone baan in de gewone burgermaatschappij, die alleen op koninginnedag zwaaiend zichtbaar is? Ik kan mij eigenlijk niet voorstellen dat de minister-president dat een uiting vindt van de door hemzelf verlangde modernisering van de monarchie". Een recent voorbeeld van een andere gelegenheid waarbij de D66-fractie haar standpunt nogmaals heeft uitgedragen is het Kamerdebat n.a.v. de huwelijksaankondiging van Kroonprins Willem-Alexander. Fractievoorzitter Thom de Graaf heeft daar duidelijk gemaakt dat een vermindering van het aantal leden van het Koninklijk Huis onderdeel is van de door D66 gewenste modernisering van de monarchie. De premier heeft toegezegd dat de Tweede Kamer er nog voor de verkiezingen over komt te spreken. In de toelichting op de begroting van Algemene Zaken voor het jaar 2002 wordt een wijziging van het wetsvoorstel over de omvang van het Koninklijk Huis aangekondigd. Dit kan zonder meer als een succes van D66 worden aangemerkt.

72.0013 klaar met leven

Het Landelijk Bestuur en de fractie werden verzocht

- een brede maatschappelijke discussie omtrent het vraagstuk "klaar met leven" te bevorderen door zelf het podium hiervoor te organiseren (bijvoorbeeld d.m.v. internetdiscussie, provinciale bijeenkomsten en op andere manieren bijeenbrengen van voor- en tegenstanders)

Landelijk Bestuur: Op basis van het (concept)-verkiezingsprogramma kunnen en zullen discussies binnen en buiten de partij plaatsvinden.

TK: De Tweede-Kamerfractie heeft niet veel toe te voegen aan de tekst in het concept-VP en de reactie van Landelijk Bestuur.

72.0014 regionale economie in Stad en Ommelanden

De Tweede-Kamerfractie werd verzocht om:

- regionale economieën te stimuleren opdat burgers kunnen kiezen voor:
  - * meer hoogwaardige voedselproductie en werkgelegenheid in hun woonomgeving;
  - * meer wonen, werken en recreatie bijeen met minder belastend verkeer tot gevolg;
  - * meer betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid van burgers voor hun gewenste voedselpakket;
  - * een ruimtelijke ordening waarbij wonen, werken en recreëren in harmonie met landschap, cultuur en natuur zijn ingepast

Tweede Kamerfractie: Woordvoerders Francine Giskes en Francisca Ravestein melden dat de fractie natuur- en RO-vraagstukken benadert vanuit de gedachte van de indiener, namelijk dat duurzaamheid en kleinschaligheid van belang zijn, maar wel in de wetenschap dat we niet terug kunnen naar kleine autarkische gemeenschappen; de trend is Europeanisering en mondialisering. Maar we proberen wél de richting van de motie in te slaan: zo zijn we bij de ruimtelijke ordening voorstander van het concept van netwerksteden: steden die in elkaars nabijheid liggen en elkaar aanvullen in plaats van met elkaar concurreren. Zo kom je in een regio tot een combinatie van wonen, werken en recreëren. Het in harmonie met landschap, cultuur en natuur inpassen komt tot uiting in beleidsvoorstellen als die van Belvédère: het bevorderen van cultuurhistorische landschappen. Het natuuroffensief heeft hier natuurlijk ook alles mee te maken. D66 is natuurlijk uitermate actief als het gaat om voedselveiligheid: zowel de minister als ook de D66-fractie in de Tweede Kamer heeft hierover een notitie uitgebracht. Tenslotte is het bij de ruimtelijke ordening één van de hoofdpunten dat gemeenten geprikkeld worden om samen te werken om de ruimte (wonen, bedrijven, groen) goed in te richten en samen te werken (zodat er bijvoorbeeld één regionaal bedrijventerrein komt in plaats van heel veel kleine gemeentelijke bedrijventerreinen).

72.0015 duurzame energie

De Tweede Kamerfractie werd verzocht om:

- zich sterk te maken voor een uitgebreid besparingsprogramma ter vermindering van het gebruik van fossiele energie;

Tweede Kamerfractie: Woordvoerder Marijke Augusteijn kan melden dat de motie wordt uitgevoerd. De Tweede-Kamerfractie heeft diverse besparingsmogelijkheden aangegeven tijdens de achtereenvolgende debatten over het Klimaatverdrag, maar ook tijdens de debatten over energie-efficiency en besparing. Gedane voorstellen betreffen onder meer het invoeren van een hogere energie-prestatienorm in woningbouw, waterzijdig inregelen van verwarmingen, extra stimulering duurzame energie, verplichting aandeel duurzame energie door overheid en meer inzet biomassa. Al deze voorstellen zijn overgenomen door de regering en inmiddels ofwel uitgevoerd ofwel als beleidsvoornemen opgenomen in de Begroting voor 2002.

72.0016 China

Het Landelijk Bestuur werd opgedragen om:

- er bij de Nederlandse regering op aan te dringen in alle relevante kaders duidelijker stelling te nemen tegen de grove mensenrechtenschendingen in China;
- de Nederlandse regering te vragen zich sterk te maken voor een transparanter EU-beleid ten aanzien van China, dat gestoeld is op vooraf opgestelde en publiekelijk bekendgemaakte criteria, waaraan de Chinese praktijk zal worden getoetst;
- de Nederlandse IOC leden op te roepen niet voor de Chinese kandidatuur voor het organiseren van de Olympische Spelen te stemmen;
- publiekelijk duidelijk te maken dat deze stellingname is gestoeld op overwegingen aangaande de grove mensenrechtenschendingen in China;
- de Nederlandse regering te vragen zich in EU en breder internationaal verband sterk te maken voor een brede internationale opstelling tegen de Chinese kandidatuur voor de Olympische Spelen in 2008

Tweede Kamerfractie:

Woordvoerder Jan Hoekema (buitenlands beleid) meldt dat de D66-Tweede-Kamerfractie het Nederlandse kabinet steeds heeft gesteund in zijn kritische houding ten opzichte van China op het punt van de mensenrechten, zowel bilateraal, in EU-verband, als in de VN-Mensenrechtencommissie.

Inmiddels heeft het IOC zoals bekend besloten de Spelen voor 2008 aan China toe te kennen.

De D66-fractie heeft bij monde van sport-woordvoerder Francisca Ravestein aangegeven dit besluit te betreuren, en zal China zeer kritisch blijven volgen, ook op punt van de mensenrechtensituatie in Tibet. De fractie heeft wél de hoop dat het gegeven dat de Olympische Spelen in 2008 in China zullen plaatsvinden, de mogelijkheid biedt om verbeteringen af te dwingen bij de Chinese regering.

72.0017 democratie voorwaarde goedkeuring EU-verdrag

Het congres was van mening dat:

- Nederland zijn beoordeling van het Verdrag van Nice moet laten afhangen van een reëel perspectief op meer democratie en transparantie;
- de top van Laken voorwaarden moet bieden die gaan in de richting van meer democratie en transparantie, namelijk dat:
  - * de 2004 verdragswijziging wordt voorbereid door een Conventie, naar het voorbeeld van de Conventie die het Handvest van de Grondrechten voorbereidde;
  - * na 2004 de huidige intergouvernementele methode voor verdragsherziening vervangen wordt door een methode waarin er medebeslissing is voor het Europees Parlement;
  - * de agenda voor de 2004 verdragsherziening ambitieuzer moet zijn dan de vier punten uit de verklaring van Nice, en dat toegewerkt wordt naar een integrale visie op de toekomst van de EU;
  - * die agenda duidelijke aanwijzingen bevat dat het democratisch gat gedicht zal worden.

Het Landelijk Bestuur werd verzocht

- de mening van het congres over te brengen aan de D66-fracties in het Nederlandse en in het Europees Parlement, aan de ELDR-fractie in het Europees Parlement en aan het Belgisch voorzitterschap van de EU.

Landelijk Bestuur heeft de mening (laten) overbrengen.

Tweede Kamerfractie: Het wetsvoorstel over de goedkeuring van het Verdrag van Nice verkeert momenteel in de schriftelijke voorbereidingsfase. In de schriftelijke bijdrage heeft de fractie zijn grote teleurstelling uitgesproken over de magere resultaten van de top van Nice op het gebied van onder meer verdere Europese democratisering. Met name het ontbreken van co-decisie bij veel onderwerpen waar de Raad met meerderheidsbesluitvorming over beslist, is erg teleurstellend.

Uiteraard zal de fractie bij het Kamerdebat over de goedkeuring van het Verdrag van Nice de zienswijze van D66 over Europese democratisering naar voren brengen en de regering oproepen zowel in de post-Nice besprekingen, als bij de voorbereidingen op de volgende top zich hard te maken voor meer democratie en transparantie in Europa. Echter niet ontkend kan worden dat er met Nice –hoe klein ook- wel een stapje vooruit is gezet naar een democratischer Europa. Ook moet worden beseft dat ieder stapje in de richting van meer democratie welhaast voor de poorten van de hel moet worden weggesleept.

Delegatie van D66 in het Europees Parlement: De Top van Laken heeft nog niet plaatsgevonden. Het is dan ook nog niet mogelijk om vast te stellen of daar voorwaarden worden geboden die in de richting gaan van meer democratie en transparantie. Het idee van de Conventie is door de Eurofractie consequent uitgedragen. Het ziet ernaar uit dat deze inderdaad bijeengeroepen zal worden. Het verkrijgen van medebeslissingsrecht voor het EP vergt een verdragswijziging via een Intergouvernementele Conferentie. Hiervoor is een IGC nodig en de eerstvolgende vindt pas in 2004 plaats. Zowel binnen als buiten het EP, via toespraken en artikelen, hebben Lousewies van der Laan en Bob van den Bos voor een ambitieuze opzet van deze IGC gepleit. Dat betekent vooral dat een aanzienlijke versterking van de positie van de Commissie en het EP nodig is, ten koste van de Raad van Ministers.

72.0018 toekomst Europa

Het congres sprak uit dat:

- de regeringsleiders met de agenda voor de volgende verdragswijziging niet de weg van het intergouvernementalisme moeten inslaan; de uitbreiding vraagt juist om Europeanisering (communautarisering);
  - het corrigeren van de tekortkomingen van Nice prioriteit moet krijgen in het post-Nice proces en dat dit thema daarom hoog op deze agenda moet worden gezet;
  - er verder gedemocratiseerd moet worden door de voorzitter van de Europese Commissie rechtstreeks te laten kiezen en het EP meer medebeslissingsbevoegdheid te geven;
- Het congres drong er bij de D66-ministers en -parlementsleden op aan:
- zich hier voor in te zetten.

Landelijk Bestuur: Het Landelijk Bestuur heeft aan dit verzoek gevolg gegeven en kan melden aan het congres dat ..

Tweede Kamerfractie: De fractie is sterk voorstander van verdere democratisering van Europa. Een rechtstreeks gekozen Voorzitter van de Commissie en een volwaardig Europees Parlement horen daar onlosmakelijk bij. Dit duurt allemaal veel te lang volgens de fractie. De fractie heeft dat afgelopen jaar herhaaldelijk naar voren gebracht en zal dat ook komend jaar doen bij de verschillende gelegenheden waar de toekomst van Europa wordt besproken, zoals het debat "de Staat van de Unie". Ook Thom de Graaf heeft namens de fractie de D66-visie op de toekomst van Europa nog eens uiteengezet in zijn lezing voor het Instituut Clingendael

Delegatie van D66 in het Europees Parlement: De stelling dat met de volgende verdragswijziging niet de weg van het intergouvernementalisme maar juist die van de Europeanisering moet worden ingeslagen, heeft de Eurofractie binnen en buiten het EP verdedigd. Hetzelfde geldt voor het verzoek om het corrigeren van de tekortkomingen van Nice prioriteit te geven in het Post-Nice proces. Onderdeel daarvan vormt het voorstel om de Europese Commissie rechtstreeks te laten kiezen en het EP meer medebeslissingsbevoegdheid te geven.

72.0019 vrij verkeer werknemers in uitgebreide EU

Het congres was van mening dat:

- de kandidaat-lidstaten als volwaardige en gelijkwaardige toekomstige partners gezien moeten worden, en dat er geen twee-klassen Europa geschapen mag worden;
- de werking van de interne markt er niet bij gebaat is hindernissen en ongelijkheden in te bouwen;
- dit voorstel dus met kracht afgewezen dient te worden;
- vrij verkeer van werknemers meteen bij toetreding van een nieuwe lidstaat onverkort van kracht moet zijn, maar dat eventuele steunmaatregelen voor grensregio's voorzien kunnen worden;
- indien de overgangsperiode toch ingesteld wordt, Nederland in principe en bij voorkeur met andere landen van het recht gebruik moet maken het vrij verkeer van werknemers volledig in te voeren

en verzocht het Landelijk Bestuur

- de mening van het congres over te brengen aan de TK-fractie, de delegatie in het EP en de ELDR-fractie in het EP.

Het Landelijk Bestuur heeft deze mening conform congresbesluit overgebracht.

Tweede Kamerfractie: Woordvoerders Arthie Schimmel en Jan Hoekema melden dat de Nederlandse regering, gesteund door D66, binnen de EU altijd bezwaar heeft gemaakt tegen pogingen van enkele grotere lidstaten om lange overgangstermijnen voor wat betreft vrij verkeer in te bouwen. Deze pogingen zijn goeddeels weerstaan. D66 vindt, nu even ongeacht het hele migratiedebat en de voor- en nadelen van migratie, dat kandidaat-leden EU voorrang hebben, en als zodanig zoveel mogelijk op gelijke voet moeten worden behandeld als huidige EU-lidstaten, zonder dat uiteraard nu al sprake is of kan zijn van volledig vrij verkeer. Daarnaast zal bij werving voor functies altijd functioneel moeten worden gekeken (bijv. Thaise koks zullen toch eerder uit Thailand dan uit Polen worden gehaald, maar arbeidskrachten voor werk waar in Nederland niet in kan worden voorzien, zouden best uit Polen kunnen komen).

Voor wat betreft ons standpunt over arbeidsmigratie in het algemeen, kan worden gesteld dat D66 een Europese harmonisatie van voorwaarden voor arbeidsmigratie wil. Bedrijven

mogen eerst dan buiten de EU werven, indien zij hebben aangetoond alles te hebben gedaan om gekwalificeerd personeel in de Europese Unie aan te trekken.

De delegatie van D66 naar het Europees Parlement meldt:

De Eurofractie is erin geslaagd om dit standpunt niet alleen in verschillende ELDR-resoluties te laten overnemen maar ook in die van het Europees parlement.

POLITIEKE MOTIES

72.0004a projecten scholingsachterstand vrouwen

Het congres verzocht het Landelijk Bestuur:

- er via de Tweede Kamerfractie bij de staatssecretaris voor Emancipatie en de minister van Economische Zaken op aan te dringen de hoogste prioriteit te geven aan het laten opzetten en financieren van (scholings)projecten voor (zeker ook allochtone) vrouwen van 40 jaar en ouder, die het hun mogelijk maken van moderne media te gebruiken;
- dit ook onder de aandacht van de lokale overheden en relevante overheidsinstanties te brengen

Het Landelijk Bestuur ter informatie: Op 5 juli 2001 heeft het kabinet het "Plan van aanpak herintredende vrouwen" naar de Tweede Kamer gestuurd waarin het gevoerde en te voeren beleid t.a.v. herintreedsters uitgebreid aan de orde komt. Tevens zijn ook in de begrotingsstukken 2002 een aantal maatregelen van specifiek belang. Gewezen kan daarbij worden op het beleid in het kader van de combineerbaarheid van arbeid en zorg, dat ook ten goede komt aan herintreedsters (zoals de Wet arbeid en zorg, de Wet aanpassing arbeidsduur, de uitbreiding van het aantal kinderopvangplaatsen en de projecten in het kader van 'dagindeling'). Daarnaast gaat het om algemeen fiscaal beleid (zoals de ophoging van de kinderkorting, de combinatiekorting, de individuele heffingskorting en de zogenaamde 'toetrederskorting'). Verder zijn er meer specifieke (scholings)projecten gericht op herintreedsters zoals de actie "Herintreedsters in het onderwijs", het project "Herintreedsters/Zij-instromers in de zorg", het ICT-project "Mannen/vrouwen in balans", het project "Regionale aanpak herintreedsters in de kinderopvang" en een driejarig pilot(scholings)project "Professionalisering Tussenschoolse Opvang". Voorts hebben de staatssecretaris van SZW en de minister van GSI de Commissie Arbeidsdeelname Allochtone Vrouwen ingesteld die begin 2002 een advies uitbrengt waarin aangegeven wordt hoe de maatschappelijke participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen kan worden bevorderd. Tot slot is nog van belang dat het Ministerie van SZW de vrouwenvakscholen tijdelijk financieel ondersteunt en er nog dit jaar een grote voorlichtingscampagne voor herintreedsters zal worden gestart in afstemming met uitzendorganisaties en gemeentelijke en overige uitvoerders die verantwoordelijk zijn voor reïntegratie.